

SKILLINGE SERIE FESTIVAL

17-18-19
SEPTEMBER
2021
PROGRAM-
BLAD

COMIX

Skånegatan

FALSKT
ALARM?

DÖDEN

Åberg
säl
krim

HAN
KVICKNAR
SNART TILL!
**MANDEL
KARLSSON!**
EN SANN
PATRIOT. DESSUTOM
RADIKALPACIFIST!

SOCKER-ROFFE HAR
SLAGIT TILL IGEN!
**HELT I ONÖDAN!
91:AN ÄR JU
SCHYSST!**

JAG FICK LÅNA CONNYS
MÖSSA OCH BLEV SOM
FÖRBYTT. JAG INSER
ATT JAG NUMERA
MÅSTE BETRAKTAS
SOM EN GANSKA
HÄRD KILLE. BUT
**THAT'S OK!
I CAN LIVE
WITH THAT.**

87:an

KOM TILL
FESTIVALEN!
DET BLIR
HÄLLIGRÅG!
HOPPAS
PÅ MYCKE
BRUDAR...

OBS!

← 91:an är en tecknad
seriefigur och kan inte dö!

SÅNGER FRÅN RYMDEN

Den nyligen bortgångne författaren Per Olov Enqvist skriver i sin självbiografiska bok "Ett annat liv" hur hans litterära ådra väcktes till liv när han som nioåring läste en tecknad serie i familjens dagliga tidning Norran, (jag citerar ur boken, där Enqvist skriver om sig själv i tredje person):

En dag börjar plötsligt en ny tecknad serie i Norran. Den heter Blixt Gordon. Han hämtar som vanligt postsäcken hos Sehlstedts. Eftersom han inte kan bärga sig öppnar han tidningen redan där, går sedan genom snön, i det blixtrande iskalla stjärneljuset. Denne Blixt Gordon ska företa en rymdresa redan denna första dag.

Exalterad stannar han i skogsbrynet och ser upp mot den stjärnklara himlen. .../...

Sången från rymden är inte längre endast himlaharpans. Där uppe fanns nu också Blixt Gordon, som han från detta ögonblick ska följa varje dag i Norran.

Det hade stor betydelse för Enqvists författarskap. Jag växte upp, precis som han gjorde, i ett starkt frireligiöst hem. För mig blev läsandet av Kalle Anka, 91:an, Blixt Gordon och Mandrake en öppning mot ett annat liv, ett spännande

liv med humor och äventyr. Serierna blev en dörr mot en värld där allt var möjligt och tillåtet.

Lite senare i livet, i tonåren fick jag de första numren av svenska MAD i min hand. Serierna, parodierna och framför allt ledarna i MAD skrevs av Lasse O'Månsson. Det blev därefter mitt kall. Jag har ägnat snart 50 år åt att ge ut tidningar och böcker med tecknade serier. Nu är jag med och arrangerar Skillinge Seriefestival för fjärde året i följd. Temat för festivalen i år är serietidningar. Den nyblivna professorn i tecknande serier vid Malmö universitet, Gunnar Krantz, talar 9.30 på fredagen om "Serietidningen som en fantastisk innovation". Sedan följer under tre dagar seminarier och samtal om Fantomen, Arne Anka, underground-tidningen PUSS, Pondus, Herman Hedning, Galago, Epix, svenska MAD, Kapten Stofil, Hälge, Bamse och Kalle Anka.

I början fanns en viss tveksamhet om det skulle gå att arrangera en festival på en så avsides ort som Skillinge. En liten fiskeby längst bort i Sverige. Just detta har dock visat sig bli festivalens kanske största tillgång. Kombinationen av både avskildhet och samvaro med andra serieintresserade som tecknare, redaktörer och läsare är oväntat lyckad. Vi ägnar oss i tre dagar endast åt tecknade serier. På samma sätt som när man var liten och hittade ett ostört hörn i hemmet, där man fick vara ifred, krypa upp i en fåtölj och öppna en serietidning som handlade om Kalle Anka som gick vilse i Anderna.

Rolf Classon, festivalgeneral

FESTIVALINFORMATION

Skillinge Seriefestival är en ideell förening som arrangerar festivalen för fjärde året i följd. I år i samarbete med Comics Research Lab vid Malmö universitet och Story House Egmont. De seminarier och scensamtal vi arrangerar på Skillinge Teater från fredag 17:e september till och med 19:e september. Vi följer myndigheternas regler med att evenemangen kan ses av 50 personer åt gången i lokalen. Samtliga seminarier och scensamtal dokumenteras och görs tillgängligt i sociala medier. Vi arrangerar även en utställning med originalverk av Jan Stenmark, Jan Lööf, 91:an Karlsson av Nils Egerbrandt och Bamse av Rune Andreasson och en del annat. Samt en större utställning med originalverk ur Åbergs Museums samlingar, curerad av Lasse Åberg på Österlens Museum i Simrishamn. Bokförsäljning, och möten med serietecknare och signeringar, Bokbord med flera förlag och fanzin, Samt utställning med Serierarkivet i Malmö samt maratonserietecknare live på storbildsskärm. OBS: det är Fri Entré under hela festivalen. Vi tackar även Skillinge teater för stöd och support.

SKILLINGE SERIEFESTIVALS PROGRAMBLAD Nr 4

copyright © sept 2021 respektive tecknare och Disney, Egmont, King Features Syndicate Inc/distr Bulls/Egmont där så anges. Tryck: Åbergs Tryckeri Tomelilla. Omslagsbild 1: Normal av Max Andersson och Festivalaffisch Omslagsbild 2: av Jan Lööf. I redaktionen: Rolf Classon: ansv. utg. Formgivning: Kalle Mattsson. Festivalens logotype är skapad av Lars Sjunnesson. Följ oss på Instagram och Skillinge Seriefestival på Facebook och www.skillingeseriefestival.se Telefon: 0708 53 83 96/ Programverksamhet. Ulf Mårtensson 0706 45 95 05/logistik och transport. Postadress: Långgatan 17, 271 43 Ystad. Detta är en dubbelvänd tidning.

FESTIVALEN HAR GENOMFÖRTS MED STÖD FRÅN:

Region Skåne
Simrishamns Kommun
Statens Kulturråd
Peugeot Hammenhög

KULTURRÅDET

↓ PÅ SKILLINGE TEATER ↓

Festivalen inleds med ett heldagsprogram i arrangemang av Comics Research Lab/Malmö universitet med temat ”Serietidningen som fenomen”

09:30 – 10:00 SERIETIDNINGEN – EN FANTASTISK INNOVATION

Gunnar Krantz, professor i visuell kommunikation, Malmö universitet.

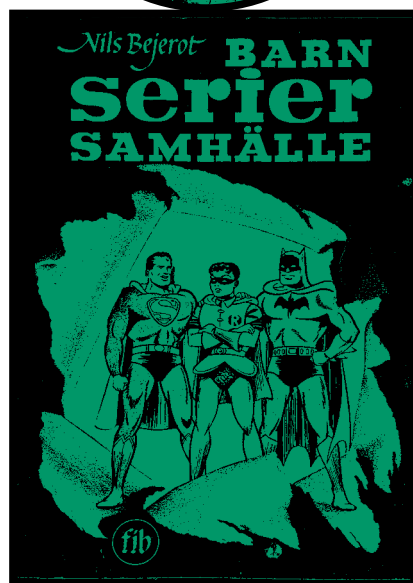
10:00 – 11:00 FANTOMEN OCH DEN NYA VÄNSTERN

Robert Aman, biträdande professor i pedagogik, Linköpings universitet. Jacob Habinc, serietecknare och projektledare på Fantomentidningen, Story House Egmont. Andreas Eriksson, serieförfattare och redaktör på Fantomentidningen, Story House Egmont.

11:00 – 12:00 ARNE ANKA SOM SAMTIDSDOKUMENTÄR

Charlie Christensen, serietecknare och skapare till Arne Anka. Jakob Dittmar, docent i Medie- och kommunikationsvetenskap, Malmö universitet.

17 SEPT

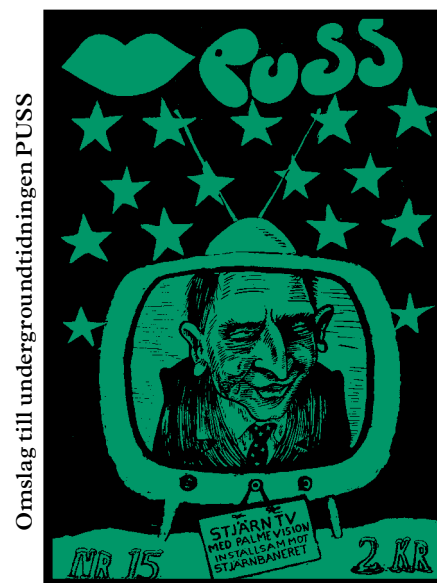

13:30 – 15:00 VUXENSERIER OCH MORALPANIK

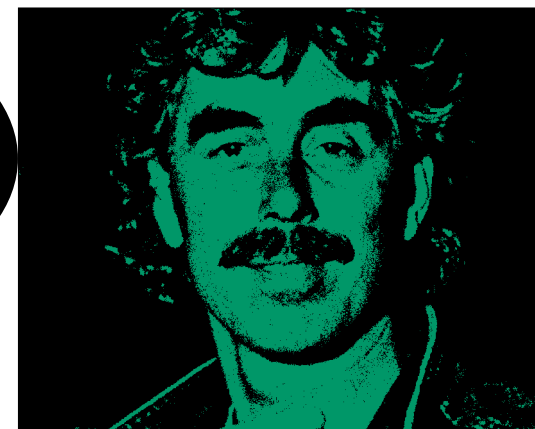
Linnéa Lindsköld, docent i biblioteks- och informationsvetenskap, Högskolan i Borås
Gunnar Krantz, professor i visuell kommunikation, Malmö Universitet.

16:00 – 17:00 OM UNDERGROUND- TIDNINGEN PUSS

Carl Johan De Geer, konstnär, fotograf, författare, filmskapare och scenograf. Annika Olsson, docent i litteraturvetenskap, prefekt för Institutionen för Konst, Kultur och Kommunikation, K3, Malmö universitet.

Omslag till undertidningen PUSS

Lasse Åberg

13:00 LASSE ÅBERG INVIGER UTSTÄLLNINGEN COMIX

↓ PÅ ÖSTERLENS MUSEUM I SIMRISHAMN ↓

”Konstnärer blir dom som inte kan bli serietecknare” påstod Lasse Hillersberg. Det är väl ett något tillspetsat uttalande men när jag ser Herrimans Crazy Kat och Pirinens betraktelser är jag böjd att hålla med. Det är med stor glädje jag lånar ut verk ur Åbergs Museums samlingar som visar den flytande gränsen mellan serier och konst. - Lasse Åberg

Utställningen Comix curerad av Lasse Åberg, visar upp ett unikt urval serierelaterade originalmålningar och teckningar på Österlens Museum i Simrishamn. Från de tidigaste Fantomen och Stålmannen, 1960-talets MAD-tidningar och 1970-talets måleri av Jan Häfström, Marie Louise Ekman och Carl Johan De Geer, konstverk influerade av tecknade serier. Fram till dagens serietecknare som Martin Kellerman, Sara Granér och Joakim Pirinen. Dessutom visas hundratals figurer, gubbar, modeller av olika hjältar från seriernas värld. En ovanlig utställning med en underbar blandning med serier, konst och kitsch – COMIX 2021.

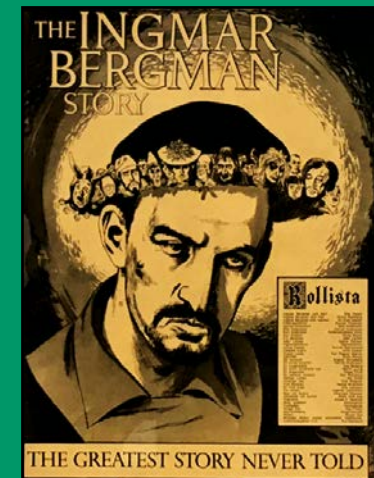
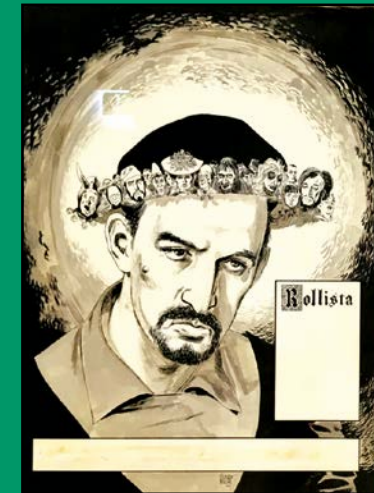
Österlens Museum följer rådande restriktioner från Folkhälsomyndigheten, vilket kan begränsa antalet besökare i utställningslokalen. Utställningen pågår fram till och med Lördag den 16:e oktober.

VERK UR ÅBERGS MUSEUMS SAMLING

COMIX

PÅ ÖSTERLENS MUSEUM, STORGATAN 24,
272 31 SIMRISHAMN

"Lead Pipe Sunday"
litografi av Art Spiegelman

"Mandrake finns
inte mer" av Carl
Johan De Geer

Skiss och färdig bild till
omslag till Kapten Stofil
av Joakim Lindengren

Från original till tryck Ingmar
Bergman av Torvald Sundbaum

18 SEPT

↓ PÅ SKILLINGE TEATER ↓

**11:20 – 11:40
LASSE ÅBERG INVIGER
SERIEFESTIVALEN**

Tillsammans med festivalgeneral Rolf Classon.

**11:40-12:00
SERIESKOLAN I MALMÖ**

Elever och skolan presenterar sig.

**12:00 – 12:30
VIMMELGRIND AV MATS KÄLLBLAD**

Mats berättar om landsbygdsserien som kommit ut under 20 år, här om den nya fjärde delen "Gränslösa."

**12:30 – 13:00
JOHAN WANLOO**

berättar om sin över 30 år långa karriär. De euforiska höjderna och de mörka avgrunderna i näsfnissets och slå-dig-på-knäna-humorns tjänst.

**13:00 – 13:30
BIM ERIKSSON**

Bim Eriksson berättar om sin nya seriebok "Baby Blue". En sensationell framtidsskildring av dagens samhälle, inspirerad av Karin Boyes Kalloccain. Bim samtalar med redaktör Rojin Pertow.

Kapten Stofil

Herman Hedning

Jonas Darnell

Rojin Pertow

Alfred E. Neuman

**13:30 – 13:50
UTDELNING AV PONDUSPRISET**

Nordens största serietecknarpris. Presentation av vinnarna till årets bästa svenska strippserier av redaktör Jonas Svensson.

**14:00 – 14:25
HERMAN HEDNING OCH
HUR MAN GÖR EN SERIE-
TIDNING SJÄLV**

Jonas Darnell, Johan Kimrin och Jonas Svensson berättar.

**14:30 – 15:00
GALAGO - ALTERNATIV-
SERIETIDNINGEN
SOM ÖVERLEVDE**

Tre tidningsredaktörer: Rolf Classon, Joakim Pirinen och Rojin Pertow, samt Galago-formgivaren Kalle Mattsson samtalar under ledning av Fredrik Strömberg.

**15:00 – 15:20
EPIX TOG VUXENSERIERN
TILL SVERIGE**

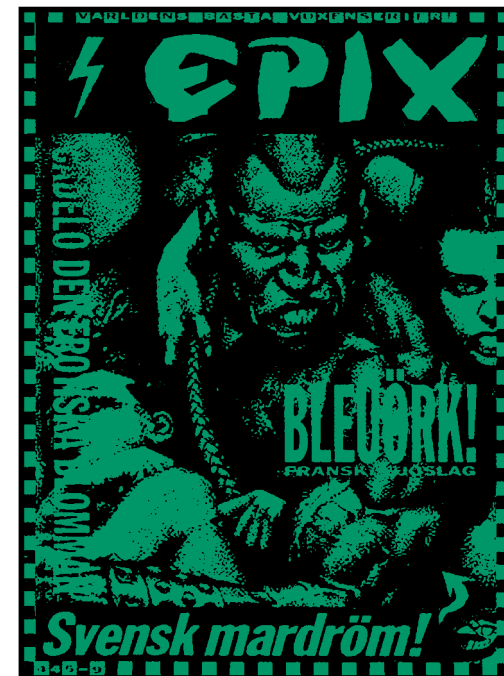
Epix var serietidningen för vuxna som gick för långt och satte igång den svenska serie-revolutionen på 1980-talet. Gunnar Krantz berättar historien från början i ett samtal med Kalle Lind.

**15:30 – 16:00
SVENSKA MAD**

Hur har den påverkat svenska serietecknare sen 1960-talet. Med Lasse Åberg, Max Andersson och Rolf Classon.

**16:00 – 16:30
KAPTEN STOFIL-TIDNINGEN
SOM VAR GAMMAL
REDAN NÄR DEN KOM**

Joakim Lindengren samtalar med Kalle Lind om skapande och myter. Han presenterar även sina böcker om Ugly.

Tidningen Epix

19 SEPT

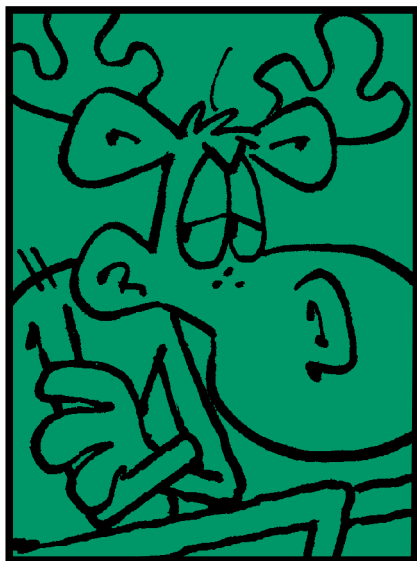
**PÅ
SKILLINGE
↓ TEATER ↓**

**11:00 – 11.30
HÄLGE PÅ NYA ÄVENTYR.**

Hälge-redaktionen pratar om hur det är att producera Hälge i långserie-format. Germund von Wowern, projektledare på 91:an, Story House Egmont, Jacob Habinc, serietecknare och projektledare på Hälgetidningen, Story House Egmont Johan Wanloo, serietecknare och manusförfattare, Alan Kamienarczyk, serietecknare

**11:40 – 12:10
FANTOMEN –
EN INSTITUTION
I FÖRÄNDRING.**

Hur har Fantomen lyckats behålla positionen som en av de främsta serierna i 50 år? Dagens redaktörer berättar. Jacob Habinc, serietecknare och projektledare på Fantomen Story House Egmont och Andreas Eriksson, serieförfattare och redaktör på Fantomen.

Hälge – © Egmont

Bamse – © Rune A.

**12:30 – 13:00
BAMSE, SVERIGES
POPULÄRASTE
SERIETIDNING?**

Hur kommer ett äventyr till?
Hur gör går det till när Bamse ritas?
Hur utvecklas och byggs Bamses värld?
Jimmy Wallin, manusförfattare på Bamse-tidningen samtalar med Kalle Lind, författare och radiopratare. Dessutom aktuella med det andra humoralbumet med Statarna och deras (inte fullt så) underbara äventyr: Tre strejker och du är ute!”

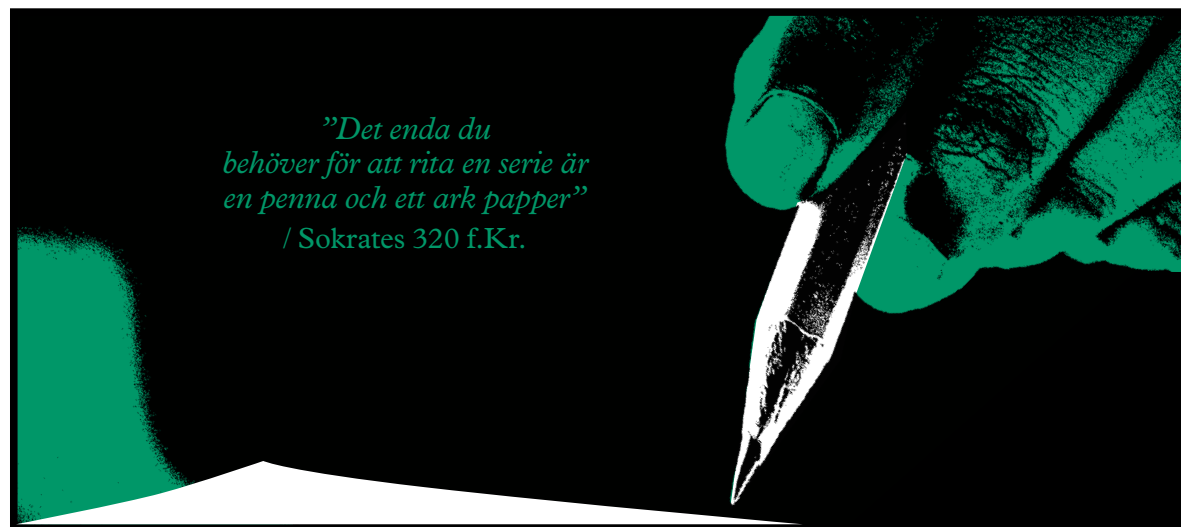
**13:00 – 13:30
KALLE ANKAS
LEGENDARISKA ÄVENTYR**

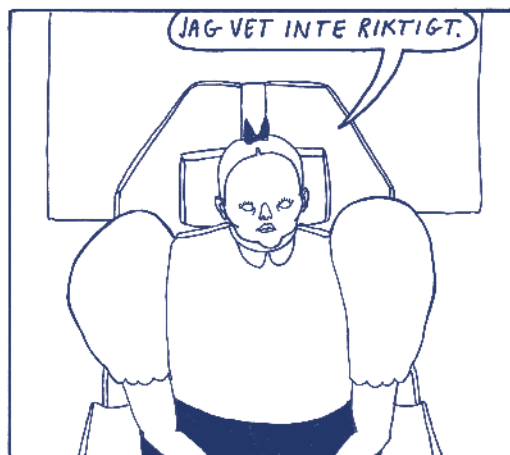
Anna och Joakim pratar om den nya samlingsutgivningen av Daniel Brancas Disneyserier. Anna Bergström, projektledare för Kalle Anka-tidningen, Story House Egmont Joakim Gunnarsson Projektledare för Bamse-tidningen, Story House Egmont

**HELA
LÖRDAGEN
& SÖNDAGEN
PÅ SKILLINGE
↓ TEATER ↓**

**MARATON-
SERIEN:
”ÄGGET
ÄR LÖST!”**

Under festivalen på lördagen och söndagen kommer en tecknare att sitta och rita en tre rutors maratonserie, under 20-30 minuter. Maratonserien skapas Non Stop, som en följetong med titeln ”Ägget är löst!”. Ämnet tolkas fritt av var och en, men förhoppningen är att historien på något sätt ändå hänger ihop. Allt sker inför öppen ridå, med en kamera som projicerar tecknandet på en filmduk. Start från Lördag 10.30 – 16.00 till Söndag 10.00 – 15.00.

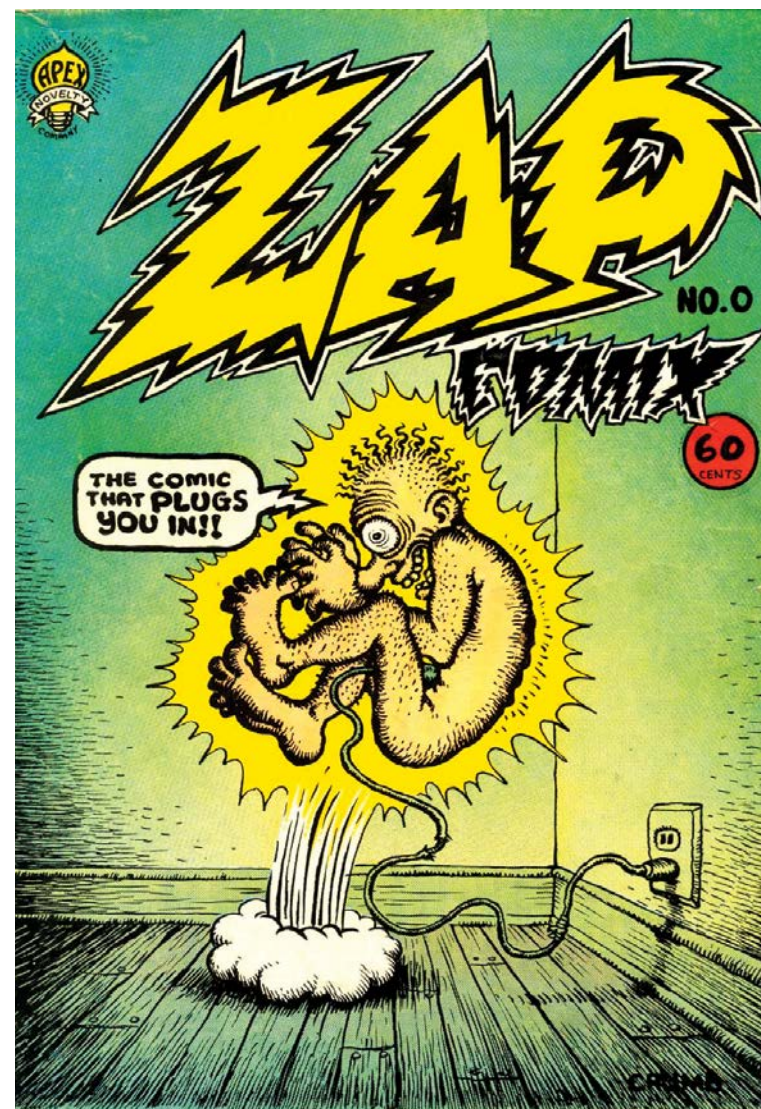

Under inflytande av Robert Crumb, Bruno K Öijer och Lasse Hillersberg

När jag var liten kunde man gå ut genom dörren i vårt hem vid Kyrkviken och promenera några hundra meter ner till ändstationen för Lidingöbanan. Sen åkte man hela vägen in till Humlegården och steg av framför Kungliga Biblioteket, gick runt hörnan på Hotell Anglais och vips var man ute i stora världen. I det strykjärnsliknande huset, vars spets pekar mot svampen på Stureplan, låg på sjuttioalet en bokhandel som hette Hörnan. Huset pekade ut framtiden.

Att gå in på Hörnan var som att kliva in i en butik i San Fransisco, inte bara därför att litteraturen, tidskrifterna och affischerna andades Flower Power, utan därför att killen bakom disken kom därifrån. Han hette Jack Downing och hade skeppat över lådvis med seriealbum och tidningar till butiken. Det var seriealbum med "The Fabulous Furry Freak Brothers" av Gilbert Sheltons, album av S. Clay Wilson, Rick Griffin och andra underground-serier, framför allt visade han mig samtliga utgåvor av Robert Crumbs Zap Comics. Jack Downing hade själv träffat Crumb 1968. Han hade sålt sina tidningar vid korsningen Haight och

Ashbury Street i San Fransisco. I själva verket visade det sig dock att det mest var hans fru Dana Crumb som tillsammans med medhjälparen Don Donahue stått där och sålt tidningar från en barnvagn. Det har en viss betydelse eftersom det är just där och då i det ögonblicket som begreppet "Underground Comics" kommer till världen. De vanliga seriebutikerna ville inte ta in tidningarna eftersom serierna var för provocerande och oanständiga. Crumb och hans vänner fick inte bara sköta försäljningen, distributionen och marknadsföringen själva, utan även ordna med tryckningen. Crumb hade ritat alla serier själv i de första numren av tidningen. Jack Downing berättade flera anekdoter om Crumb.

Jag slukade allt som Jack satte i mina händer. Visst hade jag läst mycket serier i min barndom, som Kalle Anka, Dennis och 91:an. Jag läste även Mandrake,

3.1

Från början hade Crumb skickat originalen till det som skulle komma att bli det första numret av Zap Comics till en kille som hette Brian Zahn i Philadelphia, denne ville ha med dem i sin egen tidning. Då Crumb inte hörde av Zahn på flera månader, ringde han till slut upp honom bara för att få veta att han hade tagit med sig originalen och försvunnit till Indien. Crumb gick då hem och ritade nya serier till ett helt nytt nummer, som därmed blev nummer ett. När han hade gjort nummer två av tidningen, hittade man fotostatkopior till de där första serierna som hade rest till Indien. Varpå Crumb gav ut dessa med titeln Zap Comics nr noll. Trots att de alltså kom ut efter de första två utgåvorna. Samma trick gjorde vi med Galago nummer noll, som kom ut efter Galago nummer 3. Men det är en annan historia.

Dick Tracy, Blixt Gordon och Fantomen. Men de här serierna öppnade dörrarna till en ny värld. Jag kände igen mig. Det var som om mina fantasier och drömmar förvandlats till tecknade serier. Det var serier som gick över gränser, bortom allt vad jag tidigare läst. Allt var tillåtet; droger, humor, perversiteter, sex och politisk satir. Jag fick en uppenbarelse, jag blev frälst och insåg vad serier kunde vara. Jag upptäckte den tecknade seriens magi – att man som läsare kan se mer i bilderna än vad som egentligen finns där. Rutorna sitter på rad efter varandra, som en film, de för handlingen framåt. Mellan rutorna finns ett tomrum där läsarens fantasi får fritt spelrum, där läsaren är med och skapar berättelsen. Det var som om jag upptäckt en ny konst-
art. Det var som om jag lärt mig att spela ett nytt instrument.

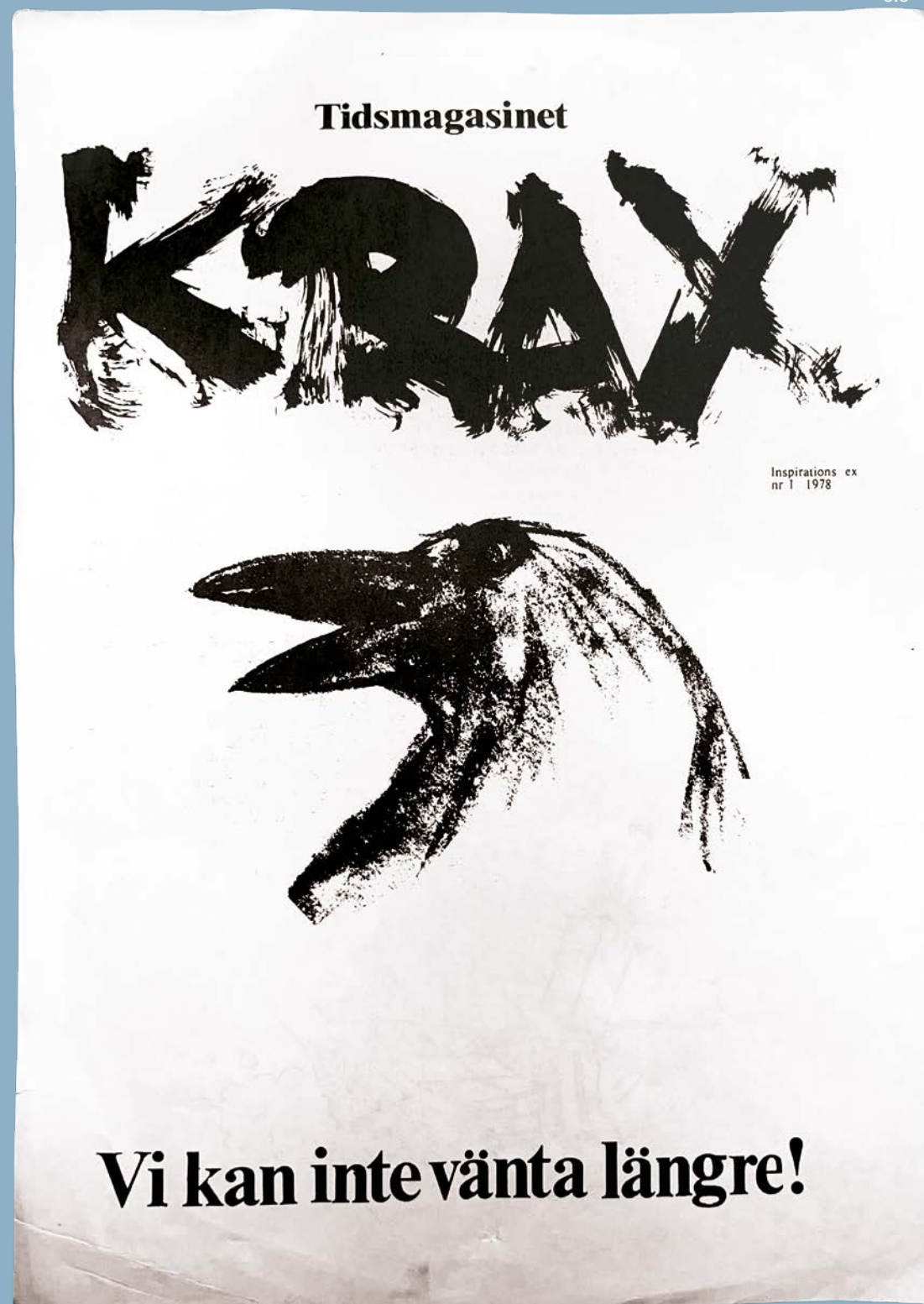
Boklådan Hörnan blev en mötesplats för många av oss som var unga och kreativa i Stockholm. Efter en tid fick Jack Downing en kompanjon i holländaren H.W. Kuijl, som just hade kommit hem från en två år lång jordenruntresa. Vad många inte kände till var att Hörnan ägdes av Bonniers. Efter att Jack Downing slutat drevs Hörnan de sista åren av HW Kuijl. När Bonniers valde att avveckla rörelsen och lägga ner bokhandeln, ville han köpa loss den, men Bonniers la hellre ned butiken. Då startade H.W. Kuijl och Staffan Fogstrand istället den första fristående Akademibokhandeln i Sverige. Den butik som fortfarande ligger i hörnan Mäster Samuelsgatan och Regeringsgatan. Just denna första butik kom att bli en plantskola för många som idag jobbar inom den svenska förlagsvärlden. Många av de som idag är i bokbranschen som direktörer, redaktörer, förläggare eller författare.

Mot slutet av 80-talet lämnade den rastlöse Jack Downing Hörnan och hankade sig fram med att arbeta på ett tvätteri. Jag stötte på honom en dag på gatan och han berättade att han fått ärva en större summa pengar av en flyktig bekant och nu bestämt sig för att lämna Sverige för gott och bosätta sig i Thailand. Några dagar senare fick jag höra att Jack hade packat klart för resan och sagt upp lägenheten på Rutger Fuchsgatan på Söder och slängt in nycklarna i brevinkastet, och gått ner till den väntande taxin som skulle ta honom till Arlanda, när han plötsligt kom på att han hade glömt flygbiljetterna på köksbordet. Han bad taxin vänta och gick upp i trapphuset igen och ut på en vädringsbalkong som låg nedanför lägenheten och började klättra på stupröret upp mot köksfönstret. Med en trasa virad runt handen slog han sönder fönsterglasets till köket för att klättra in. Men skadade sig så illa att han tappade taget om stupröret och föll fyra våningar rakt ner i gatan. Jack Downing dog i ambulansen på väg till Södersjukhuset.

3.2 Robert Crumb debuterade i mitten av sextiotalet och är än idag, sextio år senare, en av världens främsta serietecknare. Här är en tidig serie från hans tidning Zap Comics.

3.3 Efter att ha varit på poesi-
uppläsning i gamla riksdags-
huset, gick jag hem och satte
ett papper i skrivmaskinen och
skrev "Fyll tomrummet efter
denna sida". Jag skrev texten
rakt av på några minuter,
utan att trycka ett enda fel på
tangenter. Jag hade just läst
om Jack Kerouacs och Neal
Cassidys metod när de skrev
brev till varandra; om man
råkade skriva fel skulle man
använda felet och fortsätta
meningen utan att kryssa över
eller tipp-exa felskrivningen.
Olle Berg tog en bred pensel,
tuschade en kråka och skrev
KRAX ovanför. Vi köpte ett
ark Letraset gnuggbokstäver
och gnuggade dit "Vi kan inte
vänta längre".

Befrukta tomheten!

Fyll tomrummet efter denna sida.

Skicka in vad som helst och vi ska sprida det i tusental över tundrorna i denna kylskåpsvärld. Står inte skiten oss upp i halsen? Löpsedelsdyngan smattrar mot vårt öga och det välanpassade frosseriet retar vår galla att spy.

Vi kan inte vänta längre.

Befria dina tankar och befrukta denna tomhet. KRAX är megafonen till din käft. Öppna buren och släpp in världen. Öppna världen och befria din hjärna. Vi står nakna nu och spottar ut den svenska falukorven. Ja, vi är hungriga nu och inte tillfreds och vill inte tåstas. Ingenting händer av sig själv så vi gör allt på en gång och öppnar käften. Kom med, ty vi vinglar genom staden med en fimp i mun och lyfter som en galeppanna mot molnen. KRAX flyger blint och kraschlandar i de säs kopparbrevlådor.

KRAX är mot kungen, bantningsmetoder, kommunalpampar, bilskolelärare, reaktorer, butikskontrollanter, hemmahosreportage, kristendom, Thorbjörn Delfin, plastförpackningar och flygbiljetter.

KRAX är också fågelns ljud. Det kan vara så mycket. Fågeln kan också vara fisk. Maskarna bor i jorden och får fåglarna att flyga. Är det inte underbart? Självt är jag en fisk.

Vi är ungdomen. Vi är hoppet.

Så skicka in bilder, dikter, noveller, recept och pamfletter och spräng detta tomrum.

KRAX ligger i luften och är gärna ute och cyklar.

Adressen är KRAX, c/o Rolf Classon, Kottlavägen 81, 181 61 LIDINGÖ. Tel. 7672043.

KRAX - Ett varningsrop
en ledstjärna.

Vid den här tiden rörde man sig på stan på ett annat sätt än idag, man möttes mer slumpmässigt än vad man gör idag. Vi hade inte tillgång till hela världen i en telefon i fickan. Det fanns dessutom inte så många ställen att gå till som nu. Sturehof vid Stureplan var en av de få samlingspunkterna, då var det ett sjabbigare ställe än vad det är idag. Man fick göra lite som man ville. Ibland stötte man ihop med en ung Ulf Lundell. En gång spelade jag munspel vid bordet, det var sådant man kunde göra på Sturehof vid den här tiden. Ulf kom fram till mig och ville låna munspelet, vilket han fick. Efter en stund bad jag honom sluta, jag påstod att han inte kunde spela munspel. Det krävs en viss teknik med inandningen för att få till det där riktiga bluesoundet. Han blev förbannad och började veva med armarna. Lite senare skrev han låten "Sextisju sextisju" och gav ut sin första skiva "Vargmåne" på vilken han sjöng:

"Så vi tog 46:an ner till Sture

För att öla upp en hundring eller två

Och vakten släppte in oss med tvekan och sa:

För den här gången får det väl gå

Och Löken snubbla ut och hosta:

Froken froken, all den här röken"

Löken var en två meter lång polare som ofta befann sig på Sturehof och bland annat hjälpte folk att få tag på röka. Den där versen av Lundell, ja hela låten, fångade tidsandan bättre än mycket annat som skrivits.

En vårdag i mitten av sjuttioalet hamnade jag på ett jippo som hette "Poesi i Gamla Riksdagshuset". Riksdagen var tillfälligt utflyttad till det nybyggda Kulturhuset vid Sergels Torg, under tiden det gamla riksdagshuset renoverades. Inramningen av riksdagshusets gamla murriga inredning, bidrog till en början till illusionen att anarkismen hade tagit över maktens boningar. Trots det kändes arrangemanget stelt och mossigt, det var en oändlig radda av mer eller mindre kända poeter som steg upp på scen och en efter en läste sina dikter monotont som symaskiner i en textilfabrik. Tills en för mig okänd yngling vid namn Bruno K Öijer klev upp på podiet och med vibrerande stämma deklamerade:

"Här har riksdagsmän stått och ljugit i decennium efter decennium, och tvingat ned all verklig opposition mot golvet. Sen har det blivit dags att damma av Moster

3.5 När jag ibland blev för klåfingrig och rotade runt bland Pussmaterialet som råkade ligga framme i Lasse Hillersbergs rum i kollektivet, slutade det med att Hillersberg sa åt mig: "Starta en tidning själv, så kan du hålla på med den istället". Jag fick med ett collage i Puss som Lasse Schulze och jag gjort av Hilder med ett "Stoppa vänsterextremismen-märke" på kavajuppslaget. "Jag ska fan i mig starta en egen tidning", tänkte jag.

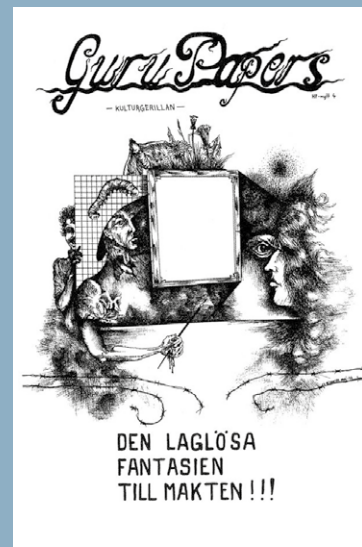

3.6

Jack Downing var inte bara bokhandlare, han var även sångare och musiker. I USA hade han spelat in skivor tillsammans med Kris Kristofferson och Al Yanovsky från The Lovin' Spoonful. Med låtar av Bob Dylan och Tom Paxton. I Sverige startade han bandet Jack Downing and the Other Side. De var ett bra band som borde blivit mer kända än vad de blev. I bokhandeln spelade Jack Downing låtar som man inte hörde annars av the Fugs, Frank Zappa, Velvet Underground och Grateful Dead.

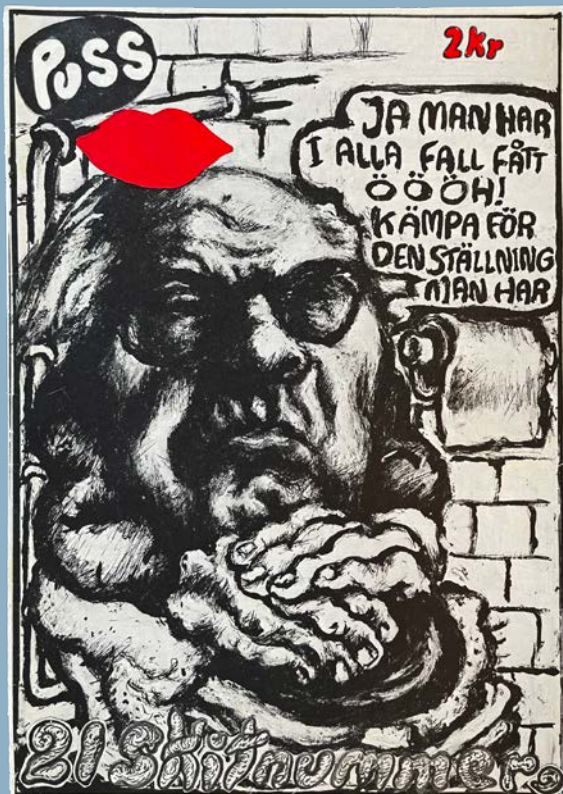
Hade jag inte fått tidningen PUSS i min hand i min ungdom hade jag aldrig kommit på idén att starta Galago. Carl-Johan De Geer som var med från starten av tidningen, är med på Skillinge Seriefestival i år, visserligen bara via länk, men i alla fall! Annars grundades PUSS av Lasse Hillersberg 1968, året då så mycket hände. Hillersberg var inspirerad av satirtidningarna Siné Massacre från Frankrike och Simplicissimus från Tyskland. Man klipppte och klistrade, gjorde collage, målningar, fotografier och tecknade serier. Allt i en salig röra som häcklade framför allt politiker och byråkrater, man gisslade både vänster och höger.

3.7

3.8

Guru Papers där Bruno K Öijer myntade begreppet "Spräng den förbannade kultureliten". När säkerhetspolisens arkiv blev offentliga i början på 2000-talet visade det sig att redaktionen blivit bevakad. Något som även drabbade Galago tio år senare, men kanske av lite andra skäl.

3.9

Varje nummer av Kulturmagasinet Vargen var sprängfyllda av konstnärliga experiment. Inför det fjärde numret som hade "Chain Letter" stämplat över omslaget, fick man hjälp av Moderna Museet och dess adressregister att skicka ut 25.000 exemplar av ett manifest. Manifestet hade rubriken "Occupy the brain!" och uppmanade konstnärer från hela världen att skicka in bidrag till Vargen.

Duon bakom Vargen, Rolf Börjlind och Carsten Regild, skapade många konsthappenings. Bland annat satte man upp stora affischer i tunnelbanan med texten "Vi har de politiker vi förtjänar". Märkligt nog blev folk blev upprörda och SL rev snabbt ner affischerna. "Aftonbladet Kultur" lät dem göra satiriska porträtt av nationalhelgon som till exempel av Ingmar Bergman, Pehr Gyllenhammar och dåvarande statsministern Thorbjörn Fälldin, den senare stämde Aftonbladet för förtal. Fälldin menade att porträttet av honom sprängt tryckfrihetens gränser, ansvarig utgivare på Aftonbladet friades dock i tingsrätten.

VAR ONATIONELL!

PROTOKOLL ÖVER HUSRANNSAKAN OCH BESLAG I BROTTMÅL

Misstänkt person: De Geer, Carl Johan Louis.
Adress, där husrannsakan företogs: Galleri Karlsson,
Vidargatan 5. Klockan: 11.15. Datum: 11/5 1967.

VID HUSRANNSAKAN BESLAGTAGET GODS

1. 5 st. affischer med texten "USA mördare" samt den amerikanska flaggan med hakkors i stället för stjärnor.
2. 5 st. affischer med texten "skända flaggan, vägra vapen, svik fosterlandet, var onationell" samt en brinnande svensk flagga med ordet "kuken" i det gula korset.
3. 7 st. affischer med texten "vägra vapen, vägra mördar, vägra mördas, svik fosterlandet, var onationell" samt försedd med ett huvud och en arm.
4. 1 st. affisch med texten "skända flaggan, vägra vapen, svik fosterlandet, var onationell" samt en brinnande flagga med blått fält och rött kors.

I STOCKHOLMS RÅDHUSRÄTT den 6 september 1967:
en parodisk rättegång. De Geer döms till 75 dagsböter å
15 kronor för skymfande av rikssymbol, skymfande av ut-
ländsk rikssymbol samt uppvigling. De beslagtagna gra-
fiska bladen ämnar polisen bränna, "för förhindrande av
fortsatt brottslig verksamhet".

EN ADVOKAT åtog sig fallet och överklagade. Några
citater ur hans skrivelser:
Skymfning kan icke ske annat än genom värderingar.
"Kuken" är ett substantiv och uttrycker i sig själv ingen
värdering. Ordet kan kallas värderande och ges berömmen-
de eller skymfande innebörd bara om det tolkas som något
utöver det rena substantivets namnkaraktär. För att
"kuken" skall kunna innebära en skymfning, måste ordet
tolkas som symbol på samma sätt som hakkorset.
Vad kan då "kuken" symbolisera? Detta är icke angivet i
domen utan denna betraktar som ett axiom att "kuken" står
på flaggan som en skymfning. För att dra denna slutsats
måste man klargöra var kränkingsgränsen inträder: hjärta,
huvud, hand, fot, knä, bröst (maskulint), mage, rygg, lår,
ryggslut, bröst (feminina), stjärt, manslem, venusberg,
arsel, kuk, fitta - var vidtar skymfen och varför? - - -
- - - Om ej De Geers erkännande lagt hinder i vägen,
skulle symbolen "kuk" tillåtit det bestridandet att De Geer
velat hedra sitt land genom att på flaggan skriva namnet på
den kroppsdel han värderar högst. - - -
- - - Även om man anser att De Geer begagnat Amerikas
förenta Staters rikssymbol, bestrids det under hänvisning
till broschyren "Our flag" att detta begagnande kan vara en
skymf. Innebörden av den amerikanska rikssymbolen
anges nämligen i broschyren på sid. 6 med följande ord:
"Its spirit is fervently expressed in the words of Thomas
Jefferson: I swear, before the altar of God, eternal hos-
tility to every form of tyranny over the mind of man."
En rikssymbol, vars innebörd är att vara ett värn för
den mänskliga tankens frihet, kan icke skymfas av att
den på ett eller annat sätt användes för att uttrycka pro-
test mot våld. - - -

NY DOM, identisk med den gamla, föll i Svea hovrätt
den 7 juni 1968. Målet går nu vidare till Högsta dom-
stolen. Om den slutliga domen blir fällande är Sverige
1968 alltså ett land där konstnärer får misshagliga
verk kremerade genom polisens försorg.

*Nedan: de grafiska bladen som
polisen skall bränna "för för-
hindrande av fortsatt brottslig
verksamhet".*

3.10

*En sida ur tidningen
PUSS nummer 7 från
1968. Carl-Johan De
Geer har liksom funnits
med hela tiden och gör det
fortfarande. En av hans
mest kända aktioner är
när han blev åtalad för
"skymfande av rikssymbol",
den siste att bli det i Sverige.
Dessutom fick han sina
konstverk beslagtagna och
kremerade av staten.*

Poesi och bjuda på en riktigt långtråkig söndagspromenad... här får alla
poeter identiska applåder, var sig de är kultursidespekoralister, ointres-
santa pusselförsäljare, läroboksförfattare, prästkjolar eller romantiska
pausfåglar. Gamla riksdagshuset har gjort poesin ofarlig och menlös".

Plötsligt slogs dörrarna upp av en annan ung man som stormade in med
en pistol i näven och sköt Bruno K Öjjer, som teatraliskt föll ihop i en
hög av blod. Det blev stor uppståndelse, folk skrek och visslade, två
vårdare dök upp med en bår och bar bort den döende poeten. Jag kände
mig upplivad av spektaklet och hängde på sällskapet efteråt. Det visade
sig att de hade ett bokbord i korridoren som sköttes av Erik Fylkeson
som drev det egna förlaget "Poesiförlaget".

Inspirerad gick jag hemåt till min lägenhet med rivningskontrakt på
Brahegatan vid Humlegården, med den ihopklamrade diktsamlingen
"Vi lever i en tyst film" av Erik Fylkeson och några exemplar av tid-
skriften "Guru Papers - Kulturgerillan" under armen. I Guru Papers
läste jag: "Spräng den förbannade kultureliten" och "...skicka in dina
dagböcker, anteckningar, inköpslistor, dikter, poem, poeter, krognotor
(betalda), fiskar med mera."

Kerold Klang var vapenvägrare liksom jag och vi hade träffats på stan
några år tidigare under gemensamma eskapader på stan, det var när
vi båda försökte undkomma lagens långa arm. Myndigheterna ville ha
in oss på regementet, poliser skickades ut och knackade på våra dörrar
mellan varven. Det gällde att hålla sig undan. Kerold jobbade på vakt-
mästeriet på Dafa och hade tillgång till en kopiator. Dafa stod för något
så exotiskt som: "Datamaskincentralen för Administrativ Databehand-
ling". Det var inga större problem att på kvällstid i lönndom trycka
upp flygbladet med KRAX i några hundra exemplar. Vi skickade ut
det till de vänner vi kunde hitta adresser till. Olle Berg, Kerold Klang
och jag gick ner i tunnelbanan och delade ut KRAX-bladet till allt och
alla. Uppflugen på en bänk deklamerade jag dikter, så dramatiskt och
högljutt jag förmådde, medan Olle och Kerold gick runt och delade ut
flygbladet.

Små grupper av nyfikna samlades runtom oss. Vi irrade runt på tunnel-
baneperrongerna och uppmanade folk att skicka in bilder och dikter
till en tidning som inte fanns. Vi drevs framåt av viljan att sätta spår i
framtiden. Skicka in vad som helst! Avsaknaden av en genomtänkt plan
fyllde oss med en febrig känsla av frihet. Galago föddes där i förvirringen
på perrongen vid Hötorget.

I den här vevan stötte jag även på en kille som hette Mattias William-
Olsson. Han sålde tidningen Puss på bussar och tåg. Mattias hade en
förmåga att vara både provocerande och underhållande på samma
gång: "Familjesnusk till husbehov - Köp Puss!", "Nya avslöjanden
om kungahusets sexliv - Köp Puss!", ropade han på bussar och tåg.
Vårt stora intresse var annars att dricka Misket Karlovo och lyssna på

klassiska skivor som han snabbt i sin stora tygkasse i någon skivaffär. Han kunde få ner tio LP-skivor åt gången. Mattias kunde allt av Rachmaninov och Stravinskij utantill. Misket Karlovo var ett vitt vin från Bulgarien. Det smakade fotogen och kostade 3.50 på Systemet. Någon gång hängde jag med Mattias ut till Bromma, där han fyllde på sitt lager av puss-tidningar hos kollektivet Vita Hästen. Det gick bra trots att han aldrig redovisade några pengar för försålda exemplar. I storfamiljen i Bromma träffade jag Lasse Hillersberg, Jarl Hammarberg och Sonja Åkesson. Jag frågade Hillersberg hur de kunde få in så mycket bra material till Puss, men fick mest svävande, långa berättelser till svar. Tidningen fylldes av det som råkade komma i Lasses väg, det var som en stadig flod av material. Så här gör man tidning, tänkte jag. Hillersberg och jag höll kontakten ända fram till att han gick bort 2004. Han var som en andlig farsa för Galago och kom upp med teckningar till Galago under alla år, i stort sett var han med i varje nummer.

En annan manlig musa för Galago var Gunnar Widén. Första gången vi träffades i ett kollektiv på Lidingö, började vi direkt göra upp stora planer. Vi skulle köpa in ett antal förfallna torp som låg i en övergiven by i Småland och starta en fristat. Vi funderade på att bygga mongoliska Jurtar, en form av stort tält byggt av trästörar och presenningar. Vi försökte ta över en gammal Mercedes och dra iväg på en evighetsresa genom Europa, the Everlasting Mindbending Tour. När vi kom fram till Christiania i Köpenhamn tog det stopp. Även om Widde var på väg hela tiden blev han ändå kvar i Christiania i fem år.

En kväll när Widde var på besök i Stockholm stötte vi på Carsten Regild och Rolf Börjlind på Sturehof. Det visade sig att Carsten och Widde var kusiner. Carsten Regild och Rolf Börjlind hade de senaste åren gett ut några nummer av kulturmagasinet Vargen. Regild var konstnär och Börjlind skulle, tillsammans med sin fru, många år senare bli huvudförfattare till Beckfilmerna, de skriver för övrigt numer storsäljande deckare tillsammans. En gång följde Widde och jag med Carsten Regild ut till Enskede där de hade en stencilapparat i källaren. Det var där Vargen blev till, de vevade fram varje nummer för hand. Carsten berättade att de publicerade allt som kom in till redaktionen, rakt av ocensurerat, oborstat och obearbetat. Det resulterade i fantastiska kompromisslösa, konstnärliga experiment. Under två år kom det ut åtta nummer, det var en stor händelse varje gång. Kulturmagasinet Vargen gick i graven i och med att Carsten och Rolf gjorde en stor utställning på Moderna Museet som hette "Persona non grata".

3.11
Rolf Classon som
representant för
den halvintellektuella stilen
1974, utanför
Sturehof en av
få samlingspunkter på stan
under sextio
och sjuttiotalet.
Iförd träskor,
lätt utsvängda
jeans, manchester-kavaj och
pilotglasögon.

SLUT PÅ FÖRHANDSTITTEN UR BOKEN OM GALAGO,
NU FÅR NI VÄNTA TILL MARS 2022.

